

Opinie Deloitte | Relațiile comerciale România-Turcia, puse în pericol de o prevedere nou introdusă în Codul Fiscal

Companiile care activează pe piața din România și sunt implicate în relații comerciale cu parteneri din Turcia întâmpină probleme serioase la acest început de an. O regulă nou introdusă în Codul Fiscal, prin Legea 296/2020, prevede ca, începând cu data de 1 ianuarie 2021, cheltuielile efectuate ca urmare a unor tranzacții cu persoane juridice situate în jurisdicții necooperante în scop fiscal, conform definiției și listei Uniunii Europene, sunt nedeductibile la calculul impozitului pe profit. Surpriza constă în faptul ca, printre aceste jurisdicții, se afla și Turcia.

Consiliul UE a adoptat lista cu jurisdicțiile necooperante, pentru prima dată, în data de 5 decembrie 2017 și, de atunci, a efectuat mai multe modificări (teritorii au fost adăugate sau eliminate din anexele sale). Documentul cuprinde state din afara UE, care, în viziunea instituțiilor europene, practica un regim fiscal avantajos și, astfel, încurajează companiile din statele membre să își erodeze baza impozabilă.

Lista este formată din două anexe și se actualizează de două ori pe an, următoarea revizuire fiind planificată pentru februarie 2021. Anexa I cuprinde lista statelor necooperante în scopuri fiscale, iar Anexa II include state care și-au asumat acțiuni de remediere a deficiențelor identificate în procesul de monitorizare, astfel ca nu sunt considerate complet necooperante. Din Anexa II a listei, un stat poate să fie eliminat sau, dimpotriva, poate să fie mutat în Anexa I, dacă nu își respectă obligațiile asumate până la data stabilită.

În cele două anexe ale listei figurează, în general, paradisuri fiscale recunoscute (de exemplu, Panama, Fiji, Seychelles), astfel ca includerea Turciei în Anexa II constituie o mare surpriză pentru contribuabili.

Care este originea noii reglementări?

Cel mai probabil, România a introdus restricția în Codul Fiscal ca urmare a unui raport emis de Consiliul European la sfârșitul anului 2019, prin care recomandă statelor membre să aplice măsuri defensive în domeniul fiscal începând cu 1 ianuarie 2021. Aceste măsuri defensive își propun să încurajeze jurisdicțiile aflate pe lista UE să devină conforme cu regulile și criteriile UE privind o bună guvernanta fiscală (transparența fiscală, sisteme care să asigure o taxare echitabilă, schimb de informații și altele).

Însă recomandarea se referă la jurisdicțiile necooperante din Lista UE, respectiv cele incluse în Anexa I, nu și cele din Anexa II, precum Turcia.

Mai mult, recomandările Consiliului privind măsura defensivă de neacordare a deductibilității costurilor aferente tranzacțiilor cu aceste jurisdicții necooperante vizează doar anumite cheltuieli, cum ar fi, spre exemplu, plăți de dobânzi, redevențe, drepturi de proprietate intelectuală sau servicii, și nu includ tranzacții precum achizițiile de bunuri (așa cum a fost transpusă această regulă în legislația internă).

Noua regulă fiscală are un impact semnificativ

Întrucât autoritățile române au preluat în Codul Fiscal noua prevedere fără a diferenția cheltuielile cu achiziția de bunuri (spre exemplu, stocuri sau echipamente) și de cele cu servicii, dobânzi, redevențe sau alte elemente similare (intangibile), toate tranzacțiile cu Turcia care generează cheltuieli în contabilitate intra sub incidența sa.

Drept urmare, începând cu 1 ianuarie 2021, toate costurile companiilor înregistrate în legătură cu parteneri din Turcia vor fi nedeductibile din punctul de vedere al impozitului pe profit. Așadar, impozitul pe profit rezultat din această reclasificare va reprezenta un cost suplimentar, care ar putea fi regăsit inclusiv în valoarea bunurilor sau serviciilor furnizate ulterior pe piața din România.

Impactul este semnificativ, având în vedere valoarea schimburilor comerciale dintre România și Turcia. Doar în anul 2019, România a importat bunuri din Turcia în valoare de aproape 3,9 miliarde de euro, ceea ce reprezintă aproximativ 16% din totalul importurilor efectuate din țări non-UE.

Ce variante exista pentru remedierea situației?

Cu siguranța, aceasta restricție fiscală va afecta major relațiile economice și schimburile comerciale dintre România și Turcia, astfel ca ea ar trebui eliminată sau modificată cât mai rapid. În acest sens, exista mai multe variante, de la renunțarea integrală la textul de lege, la nuanțarea acestuia pentru cazuri specifice.

Este foarte important de menționat, totuși, ca cea mai evidentă modificare, aceea de scoatere a Anexei II de sub incidența noii reglementări, ar putea fi doar o soluție temporară în cazul Turciei, întrucât exista posibilitatea ca, în viitor, acest stat să nu fie eliminat complet de pe Lista UE privind țările necooperante, ci, dimpotrivă, să ajungă în Anexa I. În acest caz, România va fi pusă în dificultate, având de ales între a păstra linia de acțiune a UE sau a-și proteja schimburile comerciale cu Turcia, al cărui volum este mai mare decât în cazul unor țări europene (după valoarea importurilor din Turcia în anul 2019, România se afla pe locul 7 în UE, după țări precum Germania, Italia, Franța sau Spania).